

2023:APHC:12407

అమరావతి ఏపీ హైకోర్టు

సి.ఎం.ఎ. నెం.1040 ఆఫ్ 2011

మధ్య:

మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్

.... అర్జీదారు

మరియు

పోశంసుబ్రమణ్యంరెడ్డితోపాటుమరోనలుగురు

.... ప్రతిస్పందకులు.

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 15.03.2023

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు: అవును/కాదు

తీర్పులు చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలు మార్కెట్ చేయబడతాయా: అవును/కాదు

లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు:

3. లార్జిస్ట్ ఫెయిర్ కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా: అవును /కాదు

తీర్పు గురించి?

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, జె.

2023:APHC:12407

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సి.ఎం.ఎ నెం.1040 ఆఫ్ 2011.

15.03.2023

మధ్య:

మార్గదర్శి చిట్ ఫండ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్

.... అర్జీదారు

మరియు

పోశంసుబ్రమణ్యంరెడ్డితోపాటుమరోనలుగురు

.... ప్రతిస్పందకులు.

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : పి.దుర్గాప్రసాద్,

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: కె.సురేష్ కుమార్ రెడ్డి.

హెడ్ గమనిక:

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) (2017) 2 ALD 360 (DB)

2) (1971) 3 దక్షిణ మధ్య రైల్వే 314

3) (2005) 7 ఎస్ సిసి 791.

4) హాల్స్పర్టీస్ లాస్ ఆఫ్ ఇంక్లాండ్, (4వ ఎడిషన్), రీస్యూ, సంపుటి 10, పేరా 317,

5) ఏఐఆర్ 1999 హెచ్ పీ 104

2023:APHC:12407

6) ఏఐఆర్ 1978 కేరళ 209.

7) ఏఐఆర్ 2002 కాంట్. 252.

8) 2022 ఎస్సీసి ఆన్లైన్ డెల్ 633

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సి.ఎం.ఎ నెం.1040 ఆఫ్ 2011.

తీర్పు:-

సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1908 యొక్క ఆర్డర్ 43 రూల్ 1 కింద ఈ సివిల్ అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది (క్లుప్తంగా "సి.పి.సి.") తిరుపతి ప్రిన్సిపల్ సీనియర్ సివిల్ జడ్జి ఫైలుపై 09.08.2011 నాటి జీవో నెం.603లో ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను 2009 నాటి ప్రిన్సిపల్ సీనియర్ సివిల్ జడ్జి ఫైలుపై పొందుపరిచి, దావాను విచారించే అధికారం కోర్టుకు లేదని పేర్కొంటూ తీర్పు వెలువడిన ఏడు (7) రోజుల్లోనే పిటిషనర్ ను తిరిగి సంబంధిత కోర్టు ముందు హాజరు పరచాలని పేర్కొంది.

అప్పీలులో పార్టీల ప్రస్తావన:

1. ఇందులో అప్పీలుదారుడు వాది మరియు ప్రతివాది సంఖ్యలు. ఇందులో 1 నుండి 5 వరకు ప్రతివాది సంఖ్యలు, 1 నుండి 5 వరకు విచారణ న్యాయస్థానం ముందు ఉన్నాయి. సౌలభ్యం మరియు అవగాహన కొరకు, పార్టీలు విద్వాంసుల న్యాయస్థానం ముందు ఏర్పాటు చేయబడినట్లుగా సూచించబడతాయి.

పిటిషనర్ కేసు:

2. క్లుప్తంగా పిటిషనర్ యొక్క కేసు ఏమిటంటే, ప్రతివాది నెం.1, పిటిషనర్ యొక్క కంపెనీ యొక్క చిట్ లో సభ్యుడు, అధిక బిడ్డర్ అయినందున, చిట్ విలువ నుండి రూ.14,00,000/- మొత్తాన్ని పొందడానికి అంగీకరించాడు. ఫైజ్ మొత్తాన్ని చెల్లించిన తేదీ నాటికి, ప్రతివాది నెం.1 రూ.8,00,000/- చెల్లించాడు. రూ.32,00,000/- యొక్క భవిష్యత్తు బాధ్యత కొరకు అతడు

ప్రతివాది నెంబరు,2 నుంచి 5 అస్సూరేటర్లను సమర్పించాడు మరియు 24.05.2007న ఒక హామీ ఒప్పందాన్ని అమలు చేశాడు. ప్రతివాదులందరూ ప్రామిసరీ నోట్లను పూచీకత్తు సెక్యూరిటీగా ఉపయోగించారు. ప్రతివాది నెం.1 షెడ్యూల్ ప్రాపర్టీకి సంబంధించిన హక్కు పత్రాలను పిటిషనర్ కంపెనీకి సెక్యూరిటీగా జమ చేయడం ద్వారా తనఖాను సృష్టించింది. 31 వాయిదాలు చెల్లించిన ప్రతివాది నెం.1 మిగిలిన వాయిదాలను చెల్లించడంలో డిఫాల్ట్ అయినట్లు అంగీకరించాడు. అందువల్ల, ఈ మొత్తాన్ని రికవరీ చేయడానికి, డిఫెన్స్ నెం.1 యొక్క తనఖా పెట్టిన ఆస్తిపై ప్రాథమిక డిక్రీని కోరుతూ మరియు రక్షణదారులందరిపై వ్యక్తిగత డిక్రీని కోరుతూ దావా దాఖలు చేయబడింది.

ప్రతివాది నెంబరు 1 నుండి 5 యొక్క వెర్షన్:

3. ప్రతివాది సంఖ్యలు, 1 నుండి 3 మరియు 5 లు ఈ విషయంలో పోటీ చేయడానికి ఎంచుకోవడానికి ఎక్స్ పార్ట్ గా సెట్ చేయబడ్డాయి. దావా లావాదేవీని తిరస్కరిస్తూ ప్రతివాది నెం.4 లిఖితపూర్వక ప్రకటనను దాఖలు చేసింది. దావా రుణానికి సంబంధించి పిటిషనర్ కంపెనీకి అనుకూలంగా తాను అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ గ్యారంటీని అమలు చేయలేదని, సూట్ ప్రాపర్టీకి సరైన విలువ లేదని, దావాను పరిమితితో నిషేధించారని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ట్రయల్ కోర్టు తీర్పు:

4. విచారణ సందర్భంగా పిటిషనర్ తరపున P.Ws 1 నుంచి 3 వరకు పరిశీలించి, ఎక్స్ ఏ-1 నుంచి ఎక్స్ ఏ-17 వరకు మార్క్ చేశారు. 4వ డిఫెండెంట్ ను డి.డబ్ల్యు.1 గా పరిశీలించారు.

4.1. 06.01.2007న ఏలూరులో చిట్ కంపెనీలో ప్రతివాది నెం.1 సభ్యుడిగా చేరినప్పటి నుంచి దావాలో జోక్యం చేసుకునే పరిధి కోర్టుకు లేదని, గ్యారంటీ బాండ్ నుంచి ఏవైనా వివాదాలు తలెత్తితే ఏలూరు కోర్టు పరిధికి లోబడి ఉంటాయని హామీ ఒప్పందం/ఎక్స్-ఏ-4లోని క్లాజ్ 14 చెబుతోందని ప్రతివాది నెం.4 తరపు న్యాయవాది ఒక సమస్యను లేవనెత్తారు. అంతేకాక, పిడబ్ల్యు.1 తన క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో ఎక్స్.ఎ.4 యొక్క క్లాజ్ 14 గురించి ప్రస్తావించాడు.

4.2. వ్యాజ్యాన్ని విచారించే అధికార పరిధి కోర్టుకు ఉందా అనే అంశంపై విచారణ న్యాయమూర్తి ప్రాథమిక సమస్యను రూపొందించారు. దీనికి సమాధానమిస్తూ, అనుభవజ్ఞుడైన విచారణ న్యాయమూర్తి డిఫెండెంట్ నెం.4 తరపు న్యాయవాది వాదనతో ఏకీభవించారు మరియు తదనుగుణంగా, 7 రోజుల్లోగా సరైన కోర్టుకు ఫ్లయింట్ ఫోర్ ప్రాతినిధ్యం తిరిగి ఇచ్చారు.

4.3. పైన పేర్కొన్న రిటర్న్ తరువాత, పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది పిటిషనర్ తరపున వాదనలు వినిపిస్తూ, దావా ఆధారమని, దావా ఆస్తి కోర్టు పరిధిలోనే ఉందని, ప్రతివాదులందరూ కూడా సదరు కోర్టు పరిధిలోనే నివసిస్తున్నారని, అందువల్ల చిట్ అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ గ్యారంటీలో న్యాయనిర్ణేతలను ఆమోదించడం సాధారణ చట్టాన్ని అతిక్రమించదని పేర్కొన్నారు. సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్.. 09.08.2011 నాటి ఉత్తర్వు మంచిదేనని, సదరు ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా పిటిషన్ దాఖలు చేసే స్వేచ్ఛ పిటిషనర్ కు ఉందని పేర్కొంటూ ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్న అభ్యర్థనను న్యాయమూర్తి తిరిగి పంపారు.

అప్పీలుకు గల కారణాలు:

5. ఈ తీర్పు పట్ల అసంతృప్తి, అసంతృప్తితో ఉన్న పిటిషనర్ ఈ క్రింది కారణాలతో ఈ అప్పీలులో ఈ విషయాన్ని లేవనెత్తారు:

- 1) సిపిసిలోని సెక్షన్ 16 (సి) లోని నిబంధనల స్ఫూర్తికి, అంశానికి విరుద్ధంగా ఈ ఉత్తర్వులు ఉన్నాయి.
- 2) దావా తనఖాపై ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు ఆస్తి కోర్టు పరిధిలో ఉంటుంది మరియు తదుపరి, ప్రతివాదులందరూ ట్రయల్ కోర్టు పరిధిలో నివసిస్తున్నారు.
- 3) తనఖా ఆధారంగా దావాను విచారించడానికి ట్రయల్ కోర్టుకు అన్ని అధికార పరిధులు ఉంటాయి.

4) పక్షాల మధ్య ఒప్పందం ఎల్లప్పుడూ ఒక చట్టానికి లోబడి ఉంటుంది.

5) ట్రయల్ కోర్టు నిర్దేశించిన కారణాలు చట్టం దృష్టిలో సుస్థిరమైనవి కావు లేదా సహేతుకమైనవి కావు.6. ఇరువురి వాదనలు విన్నారు. రికార్డులో లభ్యమయ్యే మెటీరియల్ ను పరిశీలించారు.

నిర్ధారణ కొరకు పాయింట్/లు:

7. ఈ అప్పీలులో నిర్ధారణ కోసం ఉత్పన్నమయ్యే ప్రశ్నలు:

1) ఏలూరు కోర్టుకు పార్టీలు అధికార పరిధి ఇచ్చినప్పటికీ, హామీ ఒప్పందం ప్రకారం తిరుపతి ట్రయల్ కోర్టు తనఖా దావాను స్వీకరించే అవకాశం లభించిందా?

2) ఈ ఉత్తర్వు సుస్థిరమైన చట్టమేనా లేక ఈ కేసులో ఈ కోర్టు జోక్యం అవసరమా?

బార్ వద్ద వాదనలు:

8. పిటిషనర్/పిటిషనర్ వాదనలు:

8.1. అప్పీలు పత్రంలో పేర్కొన్న విషయాలను విపులంగా వివరిస్తూ పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ప్రధానంగా తనఖా ఆస్తి అమ్మకం కోసం దావా వేసినట్లు సమర్పిస్తారు. రెండవది- నిస్సందేహంగా చిట్ లావాదేవీ ఏలూరులో జరిగింది, ఏదైనా వివాదం తలెత్తితే ఏలూరు కోర్టుకు మాత్రమే అధికార పరిధి ఉందని, అయితే తిరుపతిలో కోర్టు అధికార పరిధిని ఉపయోగించకుండా నిరోధించలేమని కూడా గుజరాతీ ఒప్పందం వెల్లడించింది. మూడవది, పార్టీల మధ్య ఒప్పందాన్ని సాధారణ చట్టాన్ని అంటే సిపిసి యొక్క సెక్షన్ 16 (సి) ను అతిక్రమించలేము మరియు అటువంటి అధికార పరిధి లేని న్యాయస్థానాలపై పార్టీలు అధికార పరిధిని ఇవ్వలేవు.

8.2. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్ 1996లోని 9వ సెక్షన్ కింద రంగారెడ్డి జిల్లా కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేయగా, మెసర్స్ సుశీల్ వెంచర్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ రాహుల్ అగర్వాల్ తదితర కేసుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు గౌరవ డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుపై రిలయన్స్ దృష్టి సారించింది. వాస్తవానికి ఈ పిటిషన్ కు సంబంధించిన అంశం మెదక్ జిల్లాలో ఉందని, డెవలప్

మెంట్ అగ్రిమెంట్ కమ్ జీపీఏను హైదరాబాద్ లో అమలు చేస్తున్నామని తెలిపింది. అటువంటి న్యాయస్థానానికి ప్రత్యేక న్యాయనిర్ణయాధికారం కల్పించడంలో పార్టీలకు స్వచ్ఛ, సౌలభ్యం ఉన్నాయన్న వాదనను తోసిపుచ్చిన డివిజన్ బెంచ్, సమస్యను పరిష్కరించడానికి కోర్టుకు సహజంగా అధికార పరిధి లేకపోతే, పార్టీలు దానికి ఉపవిధానం ఇవ్వలేవని పేర్కొంది. పేరా నెం.23లో గౌరవ డివిజన్ బెంచ్ ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది.

"... పార్టీల సౌలభ్యం కోర్టు పరిధిని నిర్ణయించజాలదు. అటువంటి వాదనను అంగీకరిస్తే, ప్రాదేశిక మరియు ఆర్థిక న్యాయశాస్త్రానికి కూడా సంబంధం లేకుండా లేదా పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా కోర్టుకు ప్రత్యేక అధికార పరిధిని ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

9. ప్రతిస్పందకుడి వాదన/డి-4

9.1 పై వాదనలను తోసిపుచ్చుతూ, సి.పి.సి సెక్షన్ 20 ప్రకారం ఏలూరు కోర్టుకు మాత్రమే అధికార పరిధి ఉందని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదించారు. రెండవది, ఏదైనా వివాదం విషయంలో ఏలూరు కోర్టు ప్రత్యేక అధికార పరిధిని కలిగి ఉండటానికి పార్టీలు అంగీకరించినప్పుడు, తిరుపతి కోర్టుకు న్యాయం జరిగిందని వారు వాదించలేరు.

చట్టపరమైన విశ్లేషణ మరియు ఫలితాలు:

10. ప్రత్యర్థుల వాదనలు, వాదనల నేపథ్యంలో పరిశీలనలో ఉన్న అంశంపై న్యాయపరమైన స్థితిగతులను, న్యాయపరమైన పూర్వాపరాలను ప్రస్తావించడం సముచితం. సిపిసిలోని సెక్షన్లు 15 నుండి 25 వరకు దావాలకు సంబంధించి దావా వేసే ప్రదేశాన్ని వివరిస్తాయి. సెక్షన్ 16 క్లాజులు (ఎ) నుండి (ఎఫ్) స్వభావంలో సూట్లకు సంబంధించి ప్రాదేశిక అధికార పరిధి సూత్రాన్ని సూచిస్తుంది, అందువల్ల స్థానిక పరిధిలో, ఆస్తి ఉన్న న్యాయస్థానానికి న్యాయబద్ధతను అందిస్తుంది. ఈ సందర్భంలో, సెక్షన్ 16 (సి) స్థిరాస్తులపై తనఖా లేదా ఛార్జీ విషయంలో జప్తు, అమ్మకం లేదా విమోచన కేసులను సూచిస్తుంది. సత్వర పరిశీలన కోసం, సిపిసి యొక్క సెక్షన్ 16 (సి) ను ఈ క్రింది విధంగా వెలికి తీయడం అవసరం;

'సెక్షన్ 16.. ఏదైనా చట్టం నిర్దేశించిన ఆర్థిక లేదా ఇతర పరిమితులకు సంబంధించిన విషయాలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన దావాలు- (సి) స్థిరాస్తిని తనఖా పెట్టినప్పుడు లేదా వసూలు చేసిన సందర్భంలో జప్తు, అమ్మకం లేదా విమోచన కోసం దావా వేయాలి,... ఆస్తి ఉన్న స్థానిక పరిధుల్లోనే కోర్టులో ఏర్పాటు చేయాలి: ప్రతివాది లేదా అతని తరపున కలిగి ఉన్న స్థిరాస్తులకు గౌరవిస్తూ, లేదా నష్టపరిహారం పొందడానికి ఒక దావాను పూర్తిగా అతని వ్యక్తిగత విధేయత ద్వారా పొందవచ్చు, ఆ ఆస్తి ఉన్న స్థానిక పరిధుల్లోని కోర్టుల్లో ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. లేదా ప్రతివాది వాస్తవంగా మరియు అసంకల్పితంగా నివసించే లేదా వ్యాపారం చేసే స్థానిక పరిమితుల పరిధిలో ఉన్న న్యాయస్థానంలో, లేదా వ్యక్తిగతంగా లాభం కోసం పనిచేస్తాడు."

వివరణ : ఈ విభాగంలో "ఆస్తి" అంటే భారతదేశంలో ఆస్తి అని అర్థం.

11. అంతేకాక, సిపిసిలోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం ప్రతివాదులు నివసిస్తున్న చోట లేదా చర్యకు కారణం ఏర్పడిన చోట ఇతర సూట్లను ఏర్పాటు చేయాలి. సెక్షన్ 20లో ఉపయోగించిన "పైన పేర్కొన్న పరిమితులకు లోబడి" అనే ప్రారంభ పదాలు సిపిసిలోని సెక్షన్లు 15 నుండి 19 వరకు లేని కేసులను కవర్ చేసే చట్టపరమైన ఉద్దేశ్యాన్ని సూచిస్తాయి. కాబట్టి సెక్షన్ 16లోని 'ఏదైనా చట్టం నిర్దేశించిన పరిమితులకు లోబడి, దావాలు' అనే పదాలను పరిశీలిస్తే, ఒక దావాను సెక్షన్ 16 (సి) ద్వారా పరిపాలించిన తర్వాత, ప్రస్తుత సందర్భంలో మాదిరిగానే, అది సెక్షన్ 20 పై అధిక ప్రభావాన్ని చూపుతుందని సూచిస్తుంది.

12. ఉదాహరణకు, గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టులు మరియు గౌరవనీయ హైకోర్టులు "ఒప్పందాల ద్వారా కోర్టు ఎంపిక" లేదా "ఎక్స్ క్లూజివ్ జ్యూరి క్లౌజుల" కు సంబంధించిన చట్టాన్ని పదేపదే పునరుద్ధాటించాయి. హాకమ్ సింగ్ వర్సెస్ గామన్ (ఇండియా)లిమిటెడ్, 2లో నిర్మాణ పనుల కాంట్రాక్ట్ బొంబాయిలో నమోదు చేయబడిందని భావించబడింది మరియు దాని యొక్క ఒక క్లాజ్ కారణంగా, బాంబే న్యాయస్థానాలు వివాదాలపై తీర్పు ఇవ్వడానికి ఒంటరిగా ఉన్నాయి, బొంబాయి కోర్టుకు మాత్రమే అధికార పరిధి ఉందా అనే ప్రశ్న గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ముందు తలెత్తంది.

సి.పి.సి మరియు ఇండియన్ కాంట్రాక్ట్ యాక్ట్, 1872 లోని నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు, సి.పి.సి కింద అది లేని న్యాయస్థానానికి వారి ఒప్పందం ద్వారా అధికార పరిధిని ఇవ్వడం పార్టీల విచక్షణకు వదిలివేయబడదని, అయితే సిపిసి స్వయంగా రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ న్యాయస్థానాలకు అధికార పరిధిని ఇస్తుందని పేర్కొంది. పార్టీలు తమ ఒప్పందం ద్వారా ఆ జాయింట్లలో అంగీకరించే స్వేచ్ఛ ఉంది మరియు అటువంటి ఒప్పందాలు భారత ఒప్పంద చట్టం, 1872 యొక్క సెక్షన్ 28 ను ఉల్లంఘించవు.

13. హాకమ్ సింగ్ (సుప్ర)లో నిర్దేశించిన సూత్రాన్ని హార్వర్డ్ చిమస్ లాల్ మోడి వర్సెస్ డీఎల్ ఎఫ్ యూనివర్సల్ లిమిటెడ్ లో పదేపదే పునరుద్ఘాటించారు. మరొకటి, సెక్షన్ 16(డి) కిందకు వచ్చే ఒక కేసును అమలు చేసి, డెలివరీ చేయాలని కోరుతూ దాఖలైన దావాను విచారించే అవకాశం గౌరవ అపెక్స్ కోర్టుకు లభించింది. హాల్స్ బరీ యొక్క లాస్ ఆఫ్ ఇంక్లాండ్ ను ఉటంకిస్తూ, 4వ పేరా 31లో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా వ్యాఖ్యానించింది;

317. సమ్మతి మరియు మినహాయింపు: శాసనం, చార్టర్ లేదా కమిషన్ విధించిన ఏదైనా పరిమితి కారణంగా, ఏదైనా నిర్దిష్ట దావా లేదా విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకునే అధికార పరిధి లేనప్పుడు, పక్షాల అంగీకారం లేదా వ్యక్తీకరణ కోర్టుకు అధికార పరిధిని ఇవ్వలేవు, లేదా అధికార పరిధికి వెళ్ళే ఒక షరతు అమలు చేయకపోతే లేదా నెరవేర్చబడకపోతే సమ్మతి కోర్టు అధికార పరిధిని ఇవ్వదు. క్లెయిం యొక్క నిర్దిష్ట అంశం లేదా భాగస్వామ్య పక్షాలపై కోర్టుకు అధికార పరిధి ఉన్నట్లయితే, కేసు యొక్క ప్రధానాంశాలలో, కోర్టు తమ నిర్దిష్ట కేసులో అధికార పరిధిని ఇవ్వడానికి అంగీకరించవచ్చు; లేదా ప్రతివాది నిరసన తెలపకుండా లోపలికి ప్రవేశించడం ద్వారా లేదా ప్రాక్టీసులో చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా, కోర్టు విచారణను స్వీకరించడాన్ని వ్యతిరేకించే హక్కును వదులుకోవచ్చు. ఏదేమైనా, ఏ వ్యక్తి కూడా పరిమిత న్యాయస్థానానికి అధికార పరిధిని ఇవ్వలేడు లేదా ఒక అంశంపై తీర్పు ఇవ్వడానికి న్యాయమూర్తిపై ఒక ప్రైవేట్ వ్యక్తి తీర్పు లేదా విధిని విధించలేడు. కోర్టు అధికార పరిధిని పరిమితం చేసే శాసనంలో పార్టీలు సమ్మతి ద్వారా అధికార పరిధిని విస్తరించే నిబంధనలు ఉండవచ్చు. సెక్షన్ 20 అనేది సెక్షన్ 16 కేటగిరీకి సరిపోయే కేసును

కొట్టివేయజాలదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. సెక్షన్ 16కు సంబంధించిన నిబంధనలను వ్యాఖ్యానిస్తూ, కోరిన ఉపశమనం పూర్తిగా ప్రతివాది వ్యక్తిగత విధేయత ద్వారా లభించినప్పుడు మాత్రమే ఇది అమలులోకి వస్తుందని గౌరవ సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

14. గౌరవ హైకోర్టులు కూడా వివిధ సందర్భాల్లో ఈ అంశంపై చట్టబద్ధతను వివరించాయి. కొన్నింటిని ఉదహరించడానికి;

14.1. హిమాచల్ ప్రదేశ్ హైకోర్టు సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ ఎలీనా ఫాస్టినర్స్ (పి) లిమిటెడ్ తదితర సంస్థలకు కూడా ఇదే పరిస్థితి ఎదురైంది. సిపిసి యొక్క ఆర్డర్ 34 కింద పిటిషనర్ బ్యాంకు తన అసలు వైపు హై కోర్టులో దావా దాఖలు చేసింది. హర్యానాలోని జగదరిలో ఉన్న స్థిరాస్తులకు సంబంధించి సమాన తనఖాను సృష్టించడం ద్వారా క్యాష్ క్రెడిట్ సదుపాయాన్ని పొందారు. సిపిసి సెక్షన్ 16(సి) దృష్ట్యా అభ్యంతరాలు వ్యక్తమయ్యాయి. ఈ అభ్యంతరాన్ని స్వీకరించిన హైకోర్టు స్పష్టమైన, తప్పనిసరి నిబంధనల దృష్ట్యా, అటువంటి తనఖా ఆస్తుల జప్తు లేదా అమ్మకం కోసం దావాను హర్యానాలోని జగదరిలోని కోర్టులో మాత్రమే దాఖలు చేయవచ్చని పేర్కొంది.

14.2 శ్రీమతి రోసీజోసెఫ్ వర్సెస్ యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా-6 కేసులో గౌరవనీయ కేరళ హైకోర్టు కూడా ఇదే విధమైన ప్రశ్నను ఎదుర్కొంది. స్థిరాస్తిని తనఖా పెట్టి డిపాజిట్ చేసిన సొమ్మును రికవరీ చేయాలని ఎస్పీఐ దావా వేసింది. తాకట్టు పెట్టిన ఆస్తులు కొచ్చిన్ లో ఉండగా, ఎర్నాకుళంలో దావా దాఖలైంది. సిపిసి సెక్షన్ 16 (సి) ద్వారా ఒక దావాను నేరుగా పరిపాలించిన తర్వాత, సిపిసి సెక్షన్ 20 లోని నిబంధనలను సహాయం కోసం పిలవలేమని, తాకట్టు పెట్టిన ఆస్తులు ఎవరి అధికార పరిధిలో ఉన్నాయో స్థానిక పరిధిలో కాకుండా మరే ఇతర న్యాయస్థానంలో దావా వేయడానికి అనుమతించబడదని కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

14.3. శ్రీశాంతి హోమ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ క్రెఫ్ పైనాన్స్ లిమిటెడ్, కలకత్తాలో గౌరవ కర్ణాటక హైకోర్టు ఇలాంటి ప్రశ్నను లేవనెత్తింది. తాకట్టు పెట్టిన ఆస్తులు బెంగళూరులో

ఉన్నందున జప్తు కోసం దావా వేశారు. ఇరుపక్షాల మధ్య కుదిరిన అవగాహన ఒప్పందం బొంబాయి కోర్టు ముందు అధికార పరిధిని కల్పించింది. ఈ నేపథ్యంలో కర్ణాటక హైకోర్టు సీపీసీ సెక్షన్ 16 సెక్షన్ 20పై ప్రభావం చూపుతుందని అభిప్రాయపడింది. పిటిషనర్ కు ఏదైనా ఉపశమనం లభించినట్లయితే, దానిని బెంగళూరులో ఉన్న ఆస్తుల నుండి తొలగించాల్సి ఉంటుందని హైకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

14.4. ఆచల్ మిట్ట, ఇతరులు వర్సెస్ అంకుర్ శుక్లాలో గౌరవనీయ డిల్లీ హైకోర్టు ఒక న్యాయస్థానానికి అధికార పరిధి లేనప్పుడు, పార్టీలు తమ అంగీకారం ద్వారా దానిని ఇవ్వలేవని పేర్కొంది.

15. చట్టపరమైన స్థితిగతులు, అధికారులు సుప్రా సూచించిన నేపథ్యంలో, దానికి సంబంధించిన మేధావి తరపు న్యాయవాది వాదన తారుమారైంది. జప్తు, అమ్మకం, విమోచన మొదలైనవాటికి సంబంధించిన దావా స్థిరాస్తుల జప్తుతో ముడిపడి ఉందని స్పష్టంగా సూచించే సి.పి.సి సెక్షన్ 16 (సి)ను విచారణ న్యాయమూర్తి విస్మరించారు, అందువల్ల ఆస్తి ఉన్న న్యాయస్థానాన్ని మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు.

16. పార్టీలు ఏలూరు కోర్టుకు మాత్రమే అధికార పరిధిని కట్టబెట్టాయనే భావనతో న్యాయస్థానాలకు అధికార పరిధి లేదని తేల్చడంలో విచారణ న్యాయమూర్తి తప్పు చేశారు. సెక్షన్ 16(సి)లోని స్పష్టమైన, స్పష్టమైన నిబంధన దృష్ట్యా ఈ దావాను ఆ ఆస్తి ఉన్న కోర్టు ముందు విచారణకు స్వీకరించాలి. సెక్షన్ 16(సి) సెక్షన్ 20లో పొందుపరిచిన మిగిలిన నిబంధనపై తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలను పరిశీలిస్తే చిట్ లావాదేవీ ఏలూరులో జరిగిందనడంలో సందేహం లేదని, ఒప్పందంలోని క్లాజ్ నెం.15 ప్రకారం ఏవైనా వివాదాలు తలెత్తితే ఏలూరు కోర్టుకు మాత్రమే అధికార పరిధి ఉందని, అయితే ఆ దావా ఆస్తి తిరుపతి కోర్టు పరిధిలోనే ఉందని వాస్తవం చెబుతోంది.

17. ఒక అంశంపై తీర్పునిచ్చే అధికార పరిధి లేని న్యాయస్థానానికి అధికార పరిధిని కల్పించే స్థాయికి పార్టీల సౌలభ్యం, స్వేచ్ఛను విస్తరించలేం. సి.పి.సి. ప్రకారం ఇరుపక్షాల మధ్య కుదిరిన

2023:APHC:12407

ఏవైనా అంగీకారాన్ని అధికార పరిధి పథకంతో ధృవీకరించాలి మరియు ఒకవేళ లభ్యమైతే, కోడ్ ద్వారా అనుమతించబడే విధంగా ఉమ్మడి పరిధిలోనే ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలి. భారత ఒప్పంద చట్టం, 1872లోని సెక్షన్ 23, 28లను ఉల్లంఘించడమే కాకుండా, సి.పి.సి కింద అధికార పరిధి పథకానికి విరుద్ధంగా ఉన్నందున, ఈ స్థిరమైన చట్టపరమైన స్థానానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించడం అటువంటి ఒప్పందాలను దెబ్బతీస్తుంది.

18. పైన పేర్కొన్న అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఈ ఉత్తర్వులో జోక్యం చేసుకోరాదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది.

19. దీని ప్రకారం సివిల్ అప్పీల్స్ ఖర్చులతో అనుమతిస్తారు.

19.1. ఈ వ్యాజ్యం 2009లో దాఖలైన విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, దానిని త్వరితగతిన పరిష్కరించడం అవసరం. తిరుపతి ప్రెస్సిపల్ సీనియర్ సివిల్ జడ్జి తక్షణమే ఈ వ్యాజ్యంపై విచారణ చేపట్టాలని, ఈ ఉత్తర్వు-

19.2 కాపీ అందిన తేదీ నుంచి మూడు (03) నెలల్లోగా దావాను పరిష్కరించాలని ఆదేశించారు. ఒకవేళ పిటిషనర్ కు తిరిగి ఇచ్చినట్లయితే, ఈ ఉత్తర్వు కాపీని అందుకున్న తేదీ నుండి వారం రోజుల వ్యవధిలో పిటిషనర్ వాదిని తిరుపతి ప్రెస్సిపల్ సీనియర్ సివిల్ జడ్జి ముందు సమర్పించవచ్చు. పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయవచ్చు.

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, జె.

తేదీ : 15.03.2023

గమనిక: ఎల్ఆర్ కాపీ మార్క్ చేయాలి.

2023:APHC:12407

ఈహా

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సి.ఎం.ఎ.నెం.1040 ఆఫ్ 2011

తేది : 15.03.2023

ఈహా